A°. 1848. N°. 70.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is *f* 5 in de drie maanden.)

ZONDAG 2 APRIL.

(De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels, *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

Arnhem, 28 maart.

Wij leven te midden eener werking en gisting tot maatschappelijke hervorming, zoo algemeen dat zij als de lucht vervult. Het onberekenbaar gewigt van het oogenblik behoeft voor niemand geschetst. Ieder gevoelt daarvan den druk, als bij ingeving.

Niet alleen trekt het buitenland ons oog. Nederland heeft ook deel aan die algemeene beweging. Der eigen zaak wordt voor alles de aandacht gewijd. Ieders verwachting is gespannen op wat hier dagelijks geschiedt.

De Arnhemsche Courant beseft het groot belang, zoo spoedig mogelijk, Haagsche berigten te kunnen mededeelen. Zij heeft daarvoor eerst een bijzonder deel van haar blad opengesteld. Thans meent zij spoed nog meer te zullen bevorderen, door die berigten dadelijk te doen uitkomen, waar de zetel der regering is gevestigd.

Er is dus besloten in deze belangrijke oogenblikken een Bijblad tot de Arnhemsche Courant driemaal 's weeks in het licht te doen komen, of zoo veel meer als de gebeurtenissen zullen kunnen vorderen. De aan de uitgevers van het bijblad toegezonden stukken zullen, zoo de plaatsing niet spoed schijnt te eischen, aan de hoofd-redactie te Arnhem toegezonden worden.

Voor de geabonneerden op de Arnhemsche Courant zal het Bijblad verkrijgbaar zijn tegen f 2.50 in de drie maanden met f 0.40 verhooging voor die niet in 's Gravenhage gevestigd zijn en aan wien het vrachtvrij zal worden toegezonden. Voor de niet geabonneerden kan de prijs niet minder zijn dan f 3.00, de verhooging voor vrachtvrije toezending blijft dezelfde.

De beide eerste nummers worden ter proeve rondgezonden. De geabonneerden, die het tegendeel niet verklaren vóór de uitgave van het derde nummer, zullen worden gerekend zich ook op het Bijblad te hebben geabonneerd.

Afzonderlijke nommers zijn voor tien cents te bekomen.

Advertentiën worden behalve betaling van het zegel geplaatst tegen dezelfde voorwaarden als in de Arnhemsche Courant: van één tot vijf regels f 1 en voor elken regel daarboven 20 cents.

Het programma van het nieuwe ministerie.

Wanneer men het stuk leest, dat door moet gaan voor het programma van het nieuwe kabinet, is het moeijelijk de plotselinge geestdrift te verklaren, door welke onze Edel Mogende Kamerheeren werden weggesleept bij het hooren er van.

Graaf SCHIMMELPENNINCK — de nieuw ontdekte liberaal — zelf, zeide »dat »het *onmogelijk* was om, bij den in»terimairen staat waarin wij ons be»vinden, en bij het uitzigt op eene be»langrijke wijziging der grondwet, »daaromtrent zoodanige openingen te »geven, als anders noodzakelijk was." Opdat evenwel de Edel Mogende heeren zich niet voor niets zouden behoeven te enthousiasmeren, gaf hij hun »de volgende *beginselen*, die ons »bij de vervulling onzer taak steeds »tot rigtsnoer zullen strekken" ten beste:

1o. Het nieuwe kabinet koestert het vaste voornemen, om, met ijver en inspanning, de zaken *behoorlijk gaande te houden*, totdat de herziening der grondwet haar beslag hebbe bekomen.

Dit is nu toch zoo bijzonder merkwaardig, noch zoo uitstekend liberaal niet. *De zaken gaande te houden* hadden des noods de heeren VAN RAPPARD of VAN DER HEIM ook kunnen doen.

Maar het nieuwe kabinet zal meer doen. Het nieuwe kabinet is:

2o. Voornemens al te doen, wat in zijn vermogen is, ten einde mede te werken, opdat zoo spoedig mogelijk aan de Kamers eene doelmatig gewijzigde grondwet worde voorgedragen.

Doch ook van dit *beginsel* komt de lof niet aan het »kabinet" toe. De heer SCHIMMELPENNINCK erkent zelf dat dit eigenlijk »de taak der staats»commissie is."

Maar het nieuwe kabinet heeft nog andere *beginselen* tot rigtsnoer. Het nieuwe kabinet acht zich verpligt:

3o. Om de verdedigingsmiddelen van dit land in zoodanigen staat te brengen, dat het althans aanvankelijk wederstand zou kunnen bieden aan hetgeen het van buiten mogt bedreigen.

Dit is nog niet alles. Het kabinet heeft nog een vierde *beginsel* in reserve:

4o. Het kabinet acht het van zijnen pligt, om op het krachtdadigst mede te werken, ten einde de binnenlandsche rust en de onderlinge eensgezindheid bewaard blijven en bevorderd worden.

Zietdaar dan de nieuwe beginselen, waarnaar wij zullen geregeerd worden. Laten wij ze diep in ons gemoed inprenten, opdat wij wel overtuigd worden, dat wij ons niet voor niets verheugd hebben, in de zamenstelling van het ministerie SCHIMMELPENNINCK. Het kabinet zal:

1o. *De zaken gaande houden;*

2o. *Medewerken dat de staatscommissie, zoo spoedig mogelijk eene gewijzigde grondwet voordrage;*

3o. *De verdedigingsmiddelen in zoodanigen staat brengen, dat wij* AANVANKELIJK *ons tegen het buitenland zouden kunnen verdedigen;*

4o. *De binnenlandsche rust blijven bewaren.*

»Zietdaar Edel Mogende Heeren!" riep graaf SCHIMMELPENNINCK uit, »ziet»daar de *grondslagen* waarop ons be»stuur gevestigd is en tevens de uit»drukking der gevoelens welke ons »bezielen en waarin *wij allen geheel* »*overeenstemmen*." Het is waarlijk sterk! Al de ministers stemmen overeen, om de zaken gaande te houden! om te zorgen, dat de staatscommissie de grondwet wijzige! ! om het land in staat van *aanvankelijke* verdediging te brengen !!! om de orde te helpen handhaven!!!! Ziedaar de gelukkige gevolgen van een liberaal ministerie!

Na zulk eene verklaring is de geestdrift van den heer ENSCHEDÉ en den heer DE JONG VAN BEEK EN DONK ligt te begrijpen.

Het heeft ons veel genoegen gedaan te zien dat graaf SCHIMMELPENNINCK de taak om naar zulke »grondslagen" te regeren niet te ligt telt. Hij is geheel en al doordrongen van het hooge gewigt en de zware verantwoordelijkheid die op een kabinet, dat zulke »beginselen" volgt, moeten rusten.

»Wij weten het," zeide hij, »dat het »eene *zware taak* is, welke wij op »ons nemen." (Om *de zaken gaande te houden*). »Groot is onze verant»woordelijkheid," (om *te zorgen dat de staats-commissie de grondwet wijzige*) »en groot zijn de *opofferingen* (?) »die wij ons voor de goede zaak" (om *het land in staat van verdediging te brengen*) »getroosten en getroosten »zullen. Wat mij betreft, ik heb reeds »vroeg geleerd dat het vaderland het »regt heeft dezelve van ons te ver»gen": (opdat *de orde gehandhaafd worde*) »zoo ik immer mogt aarzelen, »deze zaal, waarin mijn vader zoo »groote offers aan zijn vaderland »bragt, zou mij mijn pligt als Neder»lander herinneren."

(Men meene nu echter niet, dat RUTGER JAN niet anders gedaan heeft, dan *de zaken gaande te houden*, dan *de orde te helpen handhaven*, dan *het land in staat van verdediging te brengen* en dan *te zorgen dat anderen de grondwet wijzigen*. Dit was zoo

maar gezegd *par manière de dire.* Men moet ook alles niet zoo letterlijk opvatten.)

Wij weten niet hoe het komt, maar wij moeten, zoo dikwerf wij dit »programma" inzien, onwillekeurig denken aan den titel van eene van SHAKESPEARES comedies:

MUCH ADO ABOUT NOTHING.

(*Veel geschreeuw en luttel wol.*)

Buitenlandsche berigten.

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Stockholm, 23 *maart.* De rust onzer hoofdstad is in de laatste dagen ernstig gestoord geweest. Tegen den avond van 18 dezer verzamelden zich groote volkshoopen, door vroeger aangeplakte uitnoodigingen bijeengelokt, na het houden van een reformistisch feestmaal, op het Brunkebergs veld en trokken de stad in, waar zij begonnen van verscheidene huizen de glasruiten in te werpen. De militairen, die de orde wilden herstellen, werden insgelijks met steenworpen ontvangen, zoodat deze eindelijk, nadat verscheiden soldaten wonden hadden bekomen, genoodzaakt waren vuur te geven, ten gevolge waarvan verscheidene personen van het volk gedood en gekwetst werden. Nadat de koning zelf onder de massa's was gereden, gelukte het eindelijk omstreeks 1 ure de rust te herstellen. Dezelfde tooneelen herhaalden zich op den 19den, op welken dag de soldaten andermaal van hunne wapenen moesten gebruik maken.

Volgens berigt van het *Aftonbladet* was in den gisteren, door den koning gepresideerden raad van ministers besloten geworden, bij herhaling der ongeregeldheden, de strengste militaire maatregelen aan te wenden en daarbij zelfs geschut te gebruiken. De rust is echter, ongerekend eenige zamenscholingen, niet weder gestoord. Een 50tal personen zijn gearresteerd. Van het volk zijn 10 of 12 gedood en 70 à 80 gekwetst. Het eigenlijke doel der bewegingen is nog onbekend.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 28 *maart.* Wij hebben thans een burger-ministerie en een burger-koning, die het met het volk eens is Sleeswijk niet te laten varen. De geheele gewapende magt is op de been; circa 23,000 man zullen Sleeswijk bezetten. Vestingwerken en oorlogsschepen zijn reeds gewapend om de stad voor den vijand van buiten te beschermen. De koning was gereed te abdiceren; hij heeft zich echter aan het volk overgegeven, dat nu natuurlijk alle mogelijke vrijheden verlangt. Men is zeer gespannen nopens hetgeen de afgevaardigden in Holstein verrigten. Alles blijft hier rustig. De gewezen directeur der bank *Hvidt* is de man des volks, doch zal wederom uit het ministerie treden.

Rendsburg, 27 *maart.* Gisteren is de uit Kopenhagen teruggekeerde deputatie alhier aangekomen. De aangebragte berigten, waardoor de oorlog tusschen de hertogdommen en het koningrijk Denemarken is verklaard, waren niet onverwacht; de algemeene geestdrift is daardoor echter ongemeen gestegen. Van alle kanten komen vrijwilligers hunne diensten aanbieden. Het is buiten allen twijfel, dat het hier eene ware volkszaak geldt, en dat de bevolking des lands voor hare onafhankelijkheid geene offers te groot zal achten. Het korps studenten is bereids naar Sleeswijk opgerukt en de noodige militaire magt is naar Friedrichsort gezonden. Al de troepen, die in de hertogdommen waren, zijn zonder uitzondering, tot het Voorloopig Bewind overgegaan. Morgen rukt eene brigade naar Flensburg. Van alle zijden ontvangt men de adhaesie van de verschillende overheden. De organisatie der strijdkrachten wordt met ijver voortgezet.

Het voorloopig bewind heeft de behandeling der zaken onderling verdeeld als volgt: *Beseler*, President zonder portefeuille: de prins *van Augustenburg*, Oorlog; graaf *Reventlow*, Buitenlandsche Zaken en de Kanselarij (Binnenlandsche Zaken); *Bremer*, Justitie, en *M. T. Schmidt*, Financiën, benevens Handels-, Tol- en Postwezen.

Toen te Kopenhagen het antwoord des konings aan de deputatie uit de hertogdommen bekend werd, hebben alle Duitsche beambten hun ontslag ingediend.

Rendsburg, 28 *maart.* Het voorloopig bewind heeft besloten, de vereenigde Standen der hertogdommen Sleeswijk-Holstein tegen den 3den april bijeen te roepen, en tot commissaris van het bewind bij de vergadering benoemd, den heer *Bremer*, lid van het bewind.

— De bevelvoerende generaal, prins *Frederik van Sleeswijk-Holstein*, heeft aan de troepen, bij hun uitrukken, eene dagorde uitgevaardigd, waarbij hij hen aanspoort, om met moed tegen de Deenen te strijden, tot verdediging van het dierbare vaderland.

— Al de overheden in de hertogdommen zijn aangeschreven om onmiddellijk de zes- en zevenjarige ligtingen op te roepen, en naar Rendsburg op te zenden.

— De Deensche officieren van het Itzehoeër regiment dragonders, zijn als gevangenen te Rendsburg aangebragt.

DUITSCHLAND.

Hamburg, 27 *maart.* De gesprekken van den dag loopen over niets anders dan over de door Sleeswijk-Holstein aan Pruissen gevraagde militaire hulp. Gisteren vertrokken van hier naar Berlijn *Claussen* en een secretaris van den hertog *von Augustenburg*. Heden waren reeds sommige nieuwsgierigen op de wallen vergaderd, denkende, dat de 15,000 man Pruissen, die alleen gevraagd zijn voor het geval dat de Deenen mogten aanrukken, bereids zouden aankomen.

In Altona zal heden worden beslist, of een bataillon der burgergarde naar Rendsburg zal optrekken. Gisteren hadden eenige ongeregeldheden plaats, die eenige maatregelen van voorzigtigheid uitlokten; alles is echter rustig gebleven. Men is druk bezig met de wapening der vrijwilligers.

Berlijn, 29 *maart*, *'s avonds 8 ure.* Het ministerie *von Arnim* heeft opgehouden te bestaan. Graaf *von Arnim* en graaf *Schwerin* hebben hun ontslag ingediend. Zoo even is het nieuwe verantwoordelijk ministerie benoemd: *Camphausen* president van den raad der ministers; *Hansemann*, minister van Financiën; *von Auerswald*, minister van Binnenlandsche Zaken; *Bornemann*, minister van Justitie; baron *von Arnim*, (vroeger gezant te Parijs), minister van Buitenlandsche Zaken; *von Reijher*, minister van Oorlog. Het departement der Eerediensten is nog onbezet. De koning is, terstond na de zamenstelling van het nieuwe kabinet, naar Potsdam gereisd.

Hanover, 28 *maart.* Gisteren is hier eene deputatie uit Sleeswijk-Holstein aangekomen, om militaire hulp te vragen; de koning moet hierop hebben geantwoord, dat overmorgen 6000 man van hier derwaarts zullen op marsch gaan. Ook uit Brunswijk trekken troepen derwaarts.

ENGELAND.

Londen, 29 *maart.* De tijdingen uit Ierland worden dagelijks zorgwekkender; de partij van het jonge Ierland zoekt de zaken tot eene botsing te brengen. De zonen van *O'Connell* doen, getrouw aan het stelsel huns vaders, al het mogelijke om dit te verhoeden, en prediken in de vergadering te Dublin nog den vreedzamen weg, om een afzonderlijk Parlement te erlangen. De vraag is echter, of zij op den duur het veld zullen behouden.

FRANKRIJK.

De minister van Financien *Garnier Pagès* heeft aan het voorloopig bestuur van de republiek het volgende verslag ingediend:

»Burgers!

»Eenheid is te gelijkertijd het beginsel en het doel van het bewind der republiek. Frankrijk onderscheid zich juist daardoor op eene voordeelige wijze van de overige landen van Europa, dat reeds de eenheid in al de bestanddeelen van zijne maatschappelijke, staatkundige en administrative organisatie de bovenhand heeft gehouden. Wij moeten trachten dit belangrijke voordeel niet te verliezen. De zorg voor onze grootheid en het behoud zelf van de republiek eischen dit gebiedend.

»Er hebben evenwel eenige handelingen plaats gehad waardoor dit groote beginsel in de waagschaal zou kunnen gesteld worden. Eenige commissarissen van het voorloopig bestuur zijn door de moeijelijke omstandigheden waarin zij zich bevonden genoodzaakt geweest maatregelen te nemen, die geheel en al in strijd zijn met de besluiten en de handelingen van het centraal bestuur. Terwijl gij, bij voorbeeld, met den meesten nadruk, ofschoon tot uw leedwezen, aan het verzoek der Parijsche handelaren, om den termijn der betalingen uit te stellen, weigerdet gevolg te geven, hebben de commissarissen in sommige departementen uitstel van veertien dagen en zelfs van drie maanden toegestaan. Andere feiten van gelijken aard hebben er plaats gehad: gij kent ze en het zal dus onnoodig zijn daaromtrent in nadere ontwikkeling te treden.

»In dezen toestand, burgers, komt het mij noodzakelijk voor, omtrent de ware beginsels van het bestuur zuiverder denkbeelden te doen ontstaan en ze door allen te doen eerbiedigen. Hoe meer wij hulde bewijzen aan den ijver, de geestdrift en den moed der mannen die ons het groote werk der vestiging van de republiek willen helpen tot stand brengen, des te meer moeten wij elke federalistische rigting tegengaan en waken dat de denkbeelden waarop een republikeinsch bestuur berust gehandhaafd worden. Dien ten gevolge stel ik u voor, burgers, te besluiten dat alle door de commissarissen van het voorloopig bestuur op eigen gezag genomen financiële maatregelen van onwaarde zullen worden verklaard, zoolang zij door het hoofdbestuur niet zullen zijn goedgekeurd. In dien zin onderwerp ik aan u het navolgende wets-ontwerp.

»Het voorloopig bewind van de republiek:

»Overwegende, dat de Fransche wet eene en dezelfde is over de gansche uitgestrektheid van het grondgebied der republiek;

»Overwegende, dat de eenheid in het bestuur gevaar zou loopen indien de plaatselijke overheden konden handelen op eene met de maatregelen van het hoofdbestuur strijdige wijze;

»Besluit:

»Art. 1. Al de door de commissarissen van het voorloopig bewind genomen maatregelen in zake van wetgeving betrekkelijk den handel of de financiën, worden voorloopig ingetrokken.

»Art. 2. In het vervolg zullen alle maatregelen van commerciëlen of financiëlen aard, genomen door diezelfde commissarissen, aan de voorloopige goedkeuring van het hoofdbestuur onderworpen worden.

Art. 3. De ministers van Financiën, van Binnenlandsche Zaken en voor den Handel zijn met de uitvoering van het tegenwoordig besluit belast."

Dit stuk is door het voorloopig bestuur goedgekeurd en door al de leden onderteekend geworden.

Parijs, 29 *maart.* Generaal *Cavaignac* heeft de hem aangebodene portefeuille van Oorlog van de hand gewezen. Hij blijft liever gouverneur-generaal van Algerië. De keus voor die portefeuille zal waarschijnlijk op generaal *Changarnier* vallen, die eerst bestemd was om generaal *Cavaignac* als gouverneur-generaal van Algerië te vervangen.

BELGIË.

Gend, 29 *maart.* Dezen namiddag hebben wij brieven ontvangen van de Fransche grenzen, welke ons het nieuws brengen, dat de bende vrijwilligers, die sedert eenige dagen te Seclin van Parijs aangekomen was, om ons land tot republiek te maken, heden morgen langs Mouscron de Belgische grenzen wel gewapend is ingekomen.

De Belgische troepen waren bereid hen te ontvangen en ten zeve uren in den morgen is er een bloedig gevecht begonnen, waardoor tusschen de twee à drie honderd dezer vrijwilligers moeten gesneuveld zijn: het was het 5de regiment van linie, dat den strijd heeft geopend met eene batterij artillerie, welke met schroot geschoten heeft.

De eerste bende heeft gevochten van zeven tot acht ure des morgens; daarop is eene nieuwe bende aangekomen en heeft den strijd voortgezet; maar de Belgische troepen hebben hen met dapperheid teruggedreven en eindelijk op de vlugt gejaagd; de vlugtelingen zijn hardnekkig vervolgd geworden door de boeren, die er velen gedood en gekwetst hebben.

Vele wapens en ammunitie zijn in handen van onze troepen gevallen, en men spreekt van eenen onder-officier en een wachtmeester, welke zouden gewond zijn.

Gisteren avond was eene bende van omtrent veertig mannen, ongewapend te Mouscron aangekomen. Zij zijn in arrest genomen en te Kortrijk in de gevangenis gebragt.

Dezen morgen is nog van Brussel een bataillon jagers te voet naar de grenzen vertrokken.

Van Quiévrain schrijft men het volgende, van den 30sten maart, des morgens ten 5 ure:

Het overschot van het zoogenaamde Belgische legioen, dat gisteren eene ontmoeting met de Belgische troepen gehad heeft, is terstond met een trein van 26 wagons weder naar Parijs vertrokken. Bij de komst der bende te Atrecht, wilde zekere *Fosses*, de aanvoerder, uit zijnen wagen gaan om zich eens te verversschen; maar zijne manschappen hebben het hem belet, onder verklaring dat zij hem in het oog zouden houden en hem wel wilden doodschieten, dewijl hij hen ter slagtbank gevoerd had, terwijl hij zich zelven overal ver van het gevaar verwijderd had gehouden.

Onze geheele bevolking blijft onder de wapenen en is zeer genegen, om in geval van nood, den Belgischen troepen de behulpzame hand te bieden.

— Volgens geruchten zou zich heden (donderdag) morgen weder eene kolonne van het Belgisch legioen aan de grenzen bevonden hebben, maar totaal verslagen zijn geworden. Zelfs zeide men, dat nog eene kolonne zich daarbij gevoegd zoude hebben, en dat er heden middag tusschen Kortrijk en Mouscron een bloedig gevecht was geleverd.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 31 *maart.* Wij vernemen, dat er thans tusschen de 40 en 50 personen ter zake der wanordelijkheden, op 24 dezer alhier gepleegd, zijn in hechtenis genomen, ofschoon nog niet tegen allen regtsingang is verleend. Onder de gisteren gearresteerde personen is ook de boekdrukker *van Nifterick*, doch men zegt, dat hij welligt spoedig weder in vrijheid zou worden gesteld. (*Hand.*)

's Gravenhage, 31 *maart.* Z. Exc. de minister van Finantiën ad interim zal elken donderdag, des middags ten twaalf ure, aan het locaal van dat departement audiëntie verleenen.

— Z. Exc. de minister van Buitenlandsche Zaken ad interim zal elken woensdag ten twaalf ure aan het locaal van dat departement audiëntie verleenen.

— Z. Exc. de tijdelijke minister van Binnenlandsche Zaken zal elken zaturdag van 12 tot 2 ure aan het locaal van dat departement audiëntie verleenen.

— Z. Exc. de tijdelijke minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz. zal elken donderdag, des namiddags van 1 tot 2 ure, aan het locaal van dat departement audiëntie verleenen.

— Zoowel naar aanleiding der alhier in omloop zijnde geruchten, als op grond van een geschrift van den heer mr. *Roest van Limburg*, dat heden in deze residentie het licht ziet, mag men het er voor houden, dat de staats-commissie, door den koning belast met het ontwerpen eener gewijzigde grondwet, in dat ontwerp zal opnemen *de regtstreeksche verkiezingen.* Dat ontwerp is thans nagenoeg gereed en zal vermoedelijk nog in den loop dezer week aan den koning worden aangeboden.

Het bedoelde geschrift van den heer *Roest van Limburg* is getiteld: *Aan wie zal het, door den*

koning goedgekeurde, ontwerp van grondwet worden voorgelegd, aan de Staten-Generaal, of aan de stemgeregtigde natie? De schrijver acht het laatste wenschelijk en noodzakelijk en beveelt zulks aan.

— Ten gevolge der ongesteldheid van den heere president van den Hoogen Raad der Nederlanden, is de uitspraak, in de belangrijke zaak van den dubbelen kerkenraad der Hervormde Waalsche gemeente te Amsterdam tegen den staat der Nederlanden, die op heden bepaald was, voorloopig drie weken uitgesteld en alzoo vastgesteld op donderdag 20 april.

— Aanstaanden donderdag zullen voor het provinciaal geregtshof alhier teregtstaan de personen van *Simon Voorbeytel* en *Jacob Karpesteijn*, uit Zeeland, beschuldigd van geldsnoeijerij. Meer dan vijftig getuigen zijn reeds in deze belangeijke zaak gedagvaard. Het openbaar ministerie zal worden waargenomen door den heer advokaat-generaal mr. *La Grappe Dominicus* terwijl als verdedigers zullen optreden de heeren mrs. *de Pinto* en *Zilcken*. Deze zaak is door den Hoogen Raad der Nederlanden naar gemeld hof verwezen.

's Gravenhage, 3 april. Bij koninklijk besluit van den 25sten maart 1848, no. 141, is aan den minister van staat mr. *F. A. van Hall*, als gewezen minister van Finantiën, een pensioen verleend van *f* 5000, op grond van artt. 11 en 43 der wet van den 9den mei 1846 (*Staatsblad* no. 24.)

(*Staats-Courant.*)

(Dit is geen *poisson d'avril.*)

Assen, 30 maart. Uit deze provincie zijn in 1845 zeven, in 1846 achttien en in 1847 achtenvijftig, dus te zamen 83 hoofden van huisgezinnen en vrijgezellen naar Noord-Amerika, en wel meest alle naar Michigan verhuisd.

Van die 83 behoorden 11 tot de welgestelden, 51 tot de mingegoeden en de overige tot de behoeftigen; terwijl 6 van de hervormde, 6 van de roomsch-catholijke, en de overige van de afgescheiden gemeente waren.

De redenen voor hunne verhuizing opgegeven, zijn de druk der belastingen, vrees voor armoede, wensch naar meer godsdienstvrijheid of beter bestaan.

Bij gemelde 83 personen moet men voegen 232 vrouwen, kinderen en dienstboden, die met hen verhuisden; zoodat het geheele getal landverhuizers bedragen heeft 315. Deze zijn vertrokken uit 17 gemeenten, en wel 59 uit de gemeente Sleen, 46 uit de gemeente Emmen, 43 uit de gemeente Coevorden, 41 uit de gemeente Dalen, 33 uit de gemeente Beilen.

Uit Sleen vertrok een gezin welks vermogen op *f*16,000, een ander welks vermogen op *f*11,000, en uit Westerbork twee gezinnen wier gezamenlijk vermogen op *f* 13,000 geschat werd.

— De bevolking dezer provincie, medegerekend die der gestichten van de Maatschappij van Weldadigheid, maar niet medegerekend de militaire bezettingen, noch de gevangenen of gedetineerden, bedroeg op 1 januari jl. 83,290 zielen, zijnde 903 *meer* dan op 1 januari 1847. (*Dr. Ct.*)

Sittard, 29 maart. De raad dezer stad heeft in zijne zitting van den 27sten dezer het voorstel, door een zijner leden, de heer *J. Collaes*, licentiaat in de regten, gedaan, voortaan de vergaderingen in het openbaar te houden, in overweging genomen, en op grond dat zulks bij geene wetsbepaling verboden is, en tot het wezen der Belgische communale wet, welke bij voortduring op het platte land van Limburg in werking is, behoort, beslist, dat in het vervolg het publiek bij de vergaderingen zal worden toegelaten en het onderwerp der beraadslagingen drie dagen voor elken zitdag *ad valvas* zal aangeplakt worden. Zoowel binnen deze stad als in de omliggende plaatsen wordt er druk gepetitioneerd ten einde de wenschen van de ingezetenen bij gelegenheid van de vernieuwing der grondwet te doen kennen.

Arnhem, 3 april. Het dagblad *Overijssel* bevat onder het opschrift: *Regtstreeksche verkiezingen. Geene transactie meer!* het volgend artikel:

»Het *A. H. B.* van jl. zaturdag bragt ons, behalve de tijding der ongeregeldheden, een hoofdartikel, vol van den ouden transactiegeest onzer vorige regering, een manifest zonder eenige manifestatie, en eene aanprijzing die niet aanprijst. Op de beide laatsten eenen anderen keer; onze bedenkingen op het eerste willen wij niet uitstellen.

»De redactie, die ons in den aanvang der week verteld had, dat het de pligt der drukpers was, om met kalmte den uitslag der beraadslagingen van de commissie tot herziening af te wachten en hare zienswijze niet vooruit te loopen; die een paar dagen later, toen er sprake was van twee of drie der afgetreden ministers in het nieuwe kabinet op te nemen, met forsche stem uitsprak: geene transactie met personen, beveelt op het eind der week zonder omstandigheden de flaauwhartigste transactie met beginsels aan in een hoofdartikel, waarin zij onder het opschrift *Grondwets-herziening* het vraagpunt der verkiezingen behandelt.

»Blijkens het verslag der rapporteurs, zegt zij, bestaat er verschil van meening in de Tweede Kamer, daar de meerderheid *verkiezingen met éénen trap door kiescollegiën*, en weinigen *regtstreeksche verkiezingen* verlangen. Ook bij de commissie ter herziening, weet men niet, welk gevoelen de bovenhand zal hebben. 't Is wel te denken, dat de meerderheid in *beginsel* voor regtstreeksche verkiezing gestemd zij, maar het zou kunnen gebeuren, dat zij het vooralsnog den tijd niet achtte, om in ons land en bij de nog zoo weinig gevorderde staatkundige ontwikkeling van het groote publiek, dat beginsel in praktijk te brengen. Uit dien hoofde acht de redactie van het *A. H. B.* het ook nu nog voorbarig, petitiën aan de Tweede Kamer in te dienen, waarin op regtstreeksche verkiezingen wordt aangedrongen, en acht zij het voorzigtiger den afloop der werkzaamheden van de commissie af te wachten.

»Wij kunnen er niet de minste onvoorzigtigheid in zien, voort te gaan, zooals men reeds voor lang begonnen was, zijne meening te openbaren, en ook bij petities kenbaar te maken. Heeft niet de gansche onafhankelijke pers, en het *A. H. B.* vooraan, jaren lang op regtstreeksche verkiezingen aangedrongen? Zou zij er nu op eenmaal van zwijgen? En wat de gezindheid der commissie aangaat, wij hebben meer vertrouwen, wij mogen wel zeggen achting, voor de leden der commissie. Wij gelooven niet, dat zij tot diegenen behooren, die zeggen een beginsel te zijn toegedaan, maar de toepassing er van niet willen. Wij gelooven niet, dat de commissie de zoo gehate wijfelzucht en transactie-geest der Tweede Kamer ook op hare beurt zal in praktijk brengen.

»»Wat ons betreft," zegt de redactie, »wij zijn »*in beginsel* de regstreeksche verkiezingen toegedaan, »maar achten desniettemin het constitutioneel stelsel »met verkiezingen in éénen trap volkomen bestaan»baar." Maar waarom dan ook niet met twee, met drie en met meer trappen? Zij blijft het betoog hiervan schuldig, en wij hadden wel willen vernemen hoe de gekozenen door kiezers genoemd kunnen worden de vertegenwoordigers van hen, door wie zij niet gekozen zijn; maar in de eerste plaats valt te onderzoeken wat bestaanbaar is met den wensch en met de behoefte der natie, en wat tijden en omstandigheden verlangen. Het *A. H. B.* geeft toe, dat zulks regtstreeksche verkiezingen zijn, en dat een stelsel van verkiezing met één trap ligtelijk niet meer dan een stelsel van overgang zoude zijn; maar daar stelt het tegenover, dat de sprong van drie of vier trappen op regtstreeksche verkiezingen wel wat groot is, dat de staatkundige vorming en ontwikkeling der natie misschien nog niet de vereischte hoogte heeft bereikt, en dat het zeker is, »dat wat ook van de zijde der regering worde »voorgesteld, de zaak der regtstreeksche verkiezin»gen, bij de Tweede Kamer groote tegenkanting »schijnt te zullen ondervinden, en dat die tegenkan»ting waarschijnlijk bij de dubbele Kamer, die ten »definitive zal moeten beslissen, niet zal verminde»ren."

»Alzoo is dat eene reden om zijne meening voor zich te houden, of, als men ze wil laten hooren, eene zaak om in aanmerking te nemen! Maar wij meenen dat een orgaan der publieke opinie, die publieke opinie had uit te drukken, en dat bij die uitdrukking der openbare meening en van de algemeene wenschen der natie weinig kan in aanmerking komen, hetgeen men vermoedt, dat de meening is van een afzonderlijk collegie als dat der Tweede Kamer, hetwelk thans niemand meer als eene ware vertegenwoordiging der natie aanmerkt.

»De kroon op al deze redeneringen van het *Handelsblad* zet eindelijk het middel, hetwelk het voorstelt om niets te beslissen en den een met den ander zijn zin te geven. »Wij achten het," zegt de redactie, »onder verbetering, raadzaam, dat bij de daar »te stellen herziening de beslissing der vraag in het »midden worde gelaten. Dit kan zeer gevoegelijk, »onzes inziens, geschieden, door omtrent de verkie»zingen alleen te bepalen, dat de plaatselijke, pro»vinciale en algemeene vertegenwoordiging door volks»keuze zal worden benoemd; dat deze benoeming »*hoogstens* met éénen trap zal kunnen geschieden; »doch dat de regeling daarvan, de regeling van den »*census*, en al wat verder tot de verkiezingen be»trekking heeft, bij de wet zal moeten geschieden. »Het zal, indien dit denkbeeld ingang mogt vinden, »echter noodig zijn, dat eene transitoire bepaling »worde daargesteld, de wijze voorschrijvende, waar»op na de invoering der grondwet de keuze der »vertegenwoordiging zal plaats hebben, totdat de »kieswet zal zijn tot stand gekomen; en wij zouden »vermeenen, dat voor de enkele maal dat zulks »waarschijnlijk zal vereischt worden, die keuze aan »de vereenigde kiescollegiën in de steden en ge»meenten in elke provincie zou kunnen worden op»gedragen."

»Ziedaar geheel en al de manier van schipperen en schikken en plooijen, welke de natie zoo zeer tegen de borst stiet, en eene voorname grief was tegen de thans afgetreden regering en tegen de Tweede Kamer, dat hinken op twee gedachten, hetwelk voor velen eene hoofdreden was om naar verandering te haken. Het moge voor altijd hebben afgedaan, en mogen het allerminst de organen der publieke opinie er toe medewerken om ze op nieuw in te voeren.

»Laten wij ruiterlijk voor ons gevoelen uitkomen, als wij er een hebben, en anders den mond houden. Geeft gij aan de verkiezingen met éénen trap de voorkeur, komt er voor uit, en bekent: op een afstand gezien scheen de klove zoo wijd niet, maar nu wij er voorstaan, is ons de sprong te groot: bekent het der natie ronduit; bij nader inzien had de oude regering gelijk, gij zijt nog niet rijp voor regtstreeksche verkiezingen.

»Maar hebt gij de overtuiging dat het beginsel der regtstreeksche verkiezingen in eenen constitutionelen staat het ware, en daarom het goede is, dan er ook niet mede getransigeerd, geene tusschen- en omen bijwegen meer. Wie spreekt er van algemeene verkiezingen in den zin als de Franschen ze thans willen? die verlangt hier niemand. Laat de grondwet zeggen: *Regtstreeksche verkiezingen, zoo, dat de ingezetenen, stemgeregtigd naar eenen bij de wet te bepalen census, direct zullen benoemen de leden van de gemeente-besturen met uitzondering alleen van den burgemeester, de leden der Provinciale Staten en de leden van de Staten-Generaal.* Dan hebben wij het beginsel onverholen en onveranderlijk, zoo als eene grondbepaling behoort te zijn, en de uitvoering gewaarborgd tegen overdrijving en vatbaar voor trapsgewijze uitbreiding."

— In het *Journal du Limbourg* komt de volgende petitie uit Maastricht voor:

Aan de Edel Mogende Heeren
Leden van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

Edel Mogende Heeren!

Op het tegenwoordig tijdstip moeten alle Nederlanders hunne meening over de behoeften des lands uitdrukken, opdat de te doene hervormingen overeenkomstig zijn met de belangen der natie. Limburg, meenen wij, zou zijn pligt te kort doen, indien het zweeg in dit plegtig oogenblik, waarin de staatkundige wedergeboorte des vaderlands voorbereid wordt. Niemand onder ons, gelooft het vrij, heeft het voornemen om den gang van het bestuur te belemmeren; maar wij allen gevoelen dat het thans noodzakelijker is dan ooit om onze meening over de zedelijke, verstandelijke en stoffelijke belangen des vaderlands rondborstig ter kennisse van Uw Edel Mogenden te brengen.

Wij beschouwen dus als een duren pligt voor ieder Limburger, gelijk voor ieder Nederlander in het algemeen, om de voornaamste veranderingen en verbeteringen welke Limburg in de grondwet wenscht gebragt te zien, en welker verwezenlijking wij van uwe belangstelling in 's lands aangelegenheden verwachten, aan Uw Edel Mogenden te doen kennen.

Limburg heeft zich niet zonder leedwezen al die regten en vrijheden zien ontnemen welke hetzelve, met uitzondering alleen van Maastricht, onder de vrijzinnige Belgische constitutie genoten had. Het hertogdom hoopt dat de Nederlandsche wetgevende magt, thans, nu de koning zelf een nieuw stelsel in het aanzijn roept, zich beijveren zal om aan het koningrijk al die instellingen welke eene waarlijke vrije natie kenschetsen, te verzekeren.

Het geheele land deelt deze hoop. Allen zijn wij rijp voor de vrijheid: de bezadigdheid, de gematigdheid en het gezond verstand welke den Nederlander steeds onderscheiden, leveren voorzeker het beste bewijs dezer stelling op.

Het Nederlandsche volk, waaronder wij de bewoners van Limburg begrijpen, zal dus met verstand gebruik weten te maken van de nieuwe regten welke de herziene grondwet aan hetzelve zal verzekeren. De wetgevende magt, van haren kant, — wij durven er niet aan twijfelen — zal zich beijveren om den vertegenwoordigenden regeringsvorm in alle deszelfs zuiverheid in dit koningrijk in te voeren en, zoo doende, de banden naauwer toe te strengelen welke al de burgers van den staat in een gemeen gevoel van verknochtheid aan den koning en vaderland zoo innig vereenigen.

Maar om dit doel volkomen te bereiken, om de hervorming onzer instellingen in der daad tot eene vermeerdering van nationale kracht te doen strekken, moet de wetgevende magt wel toezien dat geene enkele van *al die vrijheden welke den geest des tijds zoo dringend vordert* aan ons onthouden worde. Het volk, van zijnen kant, zal nimmer vergeten dat de *orde*, met de vrijheid, den grondslag van elke wel ingerigte maatschappij uitmaakt.

Veroorlooft ons dan, Edel Mogende Heeren, om in weinig woorden de voornaamste grondbeginselen aan te stippen, welker inlassching in het staatsverdrag wij allernoodzakelijkst achten en zonder welker aanneming 's lands toekomst, naar onze innige overtuiging, geenszins zou gewaarborgd zijn.

In de eerste plaats noemen wij *de regtstreeksche verkiezing* der leden van de algemeene, provinciale en gemeentelijke vergaderingen, en wel zonder onderscheid van standen en met eenen zoo laag mogelijk gestelden *census*, opdat het gansche verlichte deel der natie aan de verkiezingen deel neme. Zonder dit groote grondbeginsel kan de vertegenwoordigende regeringsvorm nimmer waarheid zijn.

In de tweede plaats behooren *de onschendbaarheid des konings en de verantwoordelijkheid der ministers, zoo wel te zamen als afzonderlijk*, uitdrukkelijk in de grondwet opgenomen te worden. Met de regtstreeksche verkiezing, zijn dit toch de grondslagen van den constitutionelen regeringsvorm.

Als derde hoofdbeginsel, welks inlassching in de nieuwe grondwet ons volstrekt noodzakelijk voorkomt noemen wij de duidelijke en naauwkeurige afbakening van de respectieve bevoegdheid der drie magten: wetgevende, uitvoerende en regterlijke. Zonder

zulk eene afbakening kunnen er slechts wanorde en verwarring in den staat heerschen. Dus voortaan geene overschrijding der uitvoerende magt op de bevoegdheid der wetgevende magt *in de koloniale aangelegenheden;* al de groote belangen des lands geregeld bij de wet en *bij de wet alleen;* de onafhankelijkheid der regterlijke magt beveiligd voor elke aanranding, en de regtbanken *uitsluitend bevoegd* om de geschillen, niet alleen tusschen partikulieren onderling, maar ook tusschen partikulieren en den staat, te beslissen; bij gevolg, *geene conflicten meer.*

Wij komen thans aan een kiesch, maar hoogst belangrijk vraagstuk, waarover wij U insgelijks opregt onze meening zullen zeggen. In het belang der zoo noodzakelijke eendragt tusschen al de staatsburgers, tot welke denkwijze of meening zij ook behooren, dienen de volgende vrijheden en voorregten duidelijk en met alle noodige waarborgen in ons vernieuwd maatschappelijk verdrag te worden opgenomen, te weten:

De vrijheid van alle eerediensten;

De vrijheid van onderwijs, mits waarborg voor de geschiktheid der onderwijzers;

De vrijheid van vereeniging (*liberté d'association*);

De vrijheid van bijeenkomst (*liberté de réunion*);

De instelling van den jury voor de staatkundige en drukpers-overtredingen;

De volkomenste openbaarheid in alle aangelegenheden van staat, provincie en gemeente.

Al deze vrijheden vereenigd zullen, met de vrijheid der drukpers, eene onwrikbare schutwering vormen, tegen welke de pogingen van willekeur of wanorde zullen te kort schieten.

Wij verlangen eindelijk, Edel Mogende heeren, uwe tusschenkomst bij de regering om eene regtmatige verdeeling der openbare ambten te bekomen. Het kan niet geloochend worden dat de katholijken in het algemeen, niet op den voet van volkomen gelijkheid behandeld worden. Eveneens is het met de Limburgers gelegen: dezé worden niet dan met blijkbaren weêrzin in de administratiën toegelaten. In ons hertogdom worden bijna alle openbare betrekkingen door Noord-Nederlanders vervuld, zonder dat wederkeerig Limburgers in de andere provinciën des rijks geplaatst worden. Het is thans uwe zaak, Edel Mogende Heeren, om de aandacht der regering op dit punt te vestigen en haar hare partijdigheid onder het oog te brengen.

Maar, Edel Mogende Heeren, al die hervormingen zouden nog slechts 's lands zedelijken en verstandelijken toestand verbeteren. Onze stoffelijke aangelegenheden behoeven insgelijks verbetering. Limburg, in het bijzonder, gaat gebukt onder het gewigt der belastingen van allerlei aard; dagelijks nemen armoede en ellende in dit gewest toe. Wij zouden ons aan dien droevigen toestand medepligtig maken, indien wij denzelven aan Uwe Edel Mogenden verzwegen. Ja, ons hertogdom kan niet staande blijven onder het tegenwoordig stelsel van belastingen, het behoeft een anderen grondslag en eene andere verdeeling der openbare lasten. Om dit doel te bereiken, zijn er vele, zeer vele besparingen en bezuinigingen noodig; ook moet er geen twijfel meer mogelijk zijn over de hulpbronnen welke onze rijke koloniën, aan het moederland, dat zich in der tijd voor dezelve talrijke opofferingen getroost heeft, kunnen opleveren.

Dat dan uwe bemoeijingen, Edel Mogende Heeren, steeds gerigt zijn naar vereenvoudiging onzer staatsinrigting en bezuiniging in dezelve, ten einde alzoo eene aanzienlijke verligting van lasten te bewerken. Daardoor zullen Uw Edel Mogenden een nieuwen waarborg, dien van duurzaamheid, verzekeren aan de instellingen welke de wijsheid der wetgevende magt in dit oogenblik geroepen is om den lande te schenken.

Er zijn belastingen welke de herziening der grondwet niet kunnen overleven. Het zijn dezulken welke op voorwerpen van allereerste noodzakelijkheid drukken; het zijn diegenen welke de arbeidende volksklasse, dit zoo belangrijke deel der natie, uitzuigen en ter neder drukken; het zijn eindelijk, om dezelve met name te noemen, de volgende:

De accijns op het gemaal;

De accijns op het geslagt;

De accijns op de brandstoffen;

De accijns op het zout.

Deze onderscheidene belastingen verwekken een algemeen misnoegen. Zij doen de openbare ellende op eene schrikbarende wijze toenemen; niemand kan zulks loochenen, en het is dus met alle regt dat het volk aandringt op de afschaffing der afgrijselijke wetten welke die wreede, noodlottige belastingen daargesteld hebben.

Edel Mogende Heeren, hoort de stem des volks aan. Hervormt en bezuinigt tot dat gij de middelen zult gevonden hebben door welke de schatkist die gehate belastingen zal kunnen ontberen. Zoo doende, zult gij een einde stellen aan de ontberingen en aan het lijden der arbeidende en hulpbehoevende volksklassen, welke, voorzeker, op alle uwe zorgvuldigheid kunnen aanspraak maken.

Maastricht, maart 1848.

Hetwelk doende

(*Volgen de handteekeningen.*)

Ingezonden Stukken.

Aan de Edelmogende Heeren, Leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van het koningrijk der Nederlanden,

Geeft met verschuldigde eerbied te kennen, *Johannes van Dissel, Jr.* M. D. te Groenlo:

1o. Dat hij natuurlijk met de geheele natie dankbaar vernomen heeft de koninklijke toezegging van eene ruime en vrijgevige grondwets-herziening, nadat hij verscheidene achtereenvolgende jaren, ter verkrijging van dezelven, aan UEM zijne eerbiedige vertoogen te vergeefs had ingezonden, welke in der tijd successivelijk ter griffie zijn gedeponeerd.

2o. Dat hij evenzeer smartelijk is getroffen geworden bij het vernemen dat de overgroote meerderheid van U. E. M. gestemd is *tegen* het verleenen van regtstreeksche verkiezingen; hij gelooft niet, Edel Mogende Heeren! zich te vergissen, wanneer hij beweert dat, sedert het bekend worden van dit gevoelen, er reeds weder eene zekere spanning, een zeker gegrond of ongegrond wantrouwen in de toekomst bij een groot gedeelte der natie is ontstaan; hetwelk in de gegevene omstandigheden de weldadige indruk van het koninklijk woord voor een gedeelte verflaauwt en verlamt, en eenmaal bij de hooggeprikkelde toestand der menigte en de loeijende volks-orkanen van buiten, aanleiding zou kunnen geven tot beroering in den staat, tot leuze van opstand voor kwalijkgezinden, tot verdere vermindering en ondermijning van 's lands krediet, tot verarming van velen; en het, diensvolgens, welligt niet zoude uitblijven, dat de vloek van tijdgenoot en nakomeling *hen* trof, die (teregt of te onregt vermoed wordende terug te deinzen voor eene eventuële zedelijke zelfmoord) de regtstreeksche verkiezingen, 's volks allerbillijkst verlangen zouden hebben gepoogd tegen te werken, en alzoo, hoewel dan ook ter goeder trouw, ramp en leed over eene stille, getrouwe en den koning eerende en beminnende bevolking, zouden hebben gebragt; en

3o. Dat, daar er thans schellen van de oogen zijn gevallen, die er meer dan het derde gedeelte eener eeuw op hadden vastgezeten, hij eerbiediglijk UEM. verzoekt, *nu* ten minste, het onhoudbare niet vast te houden; en, moge die pligt, en dat offer ook hard en moeijelijk zijn voor hen, die wel kunnen berekenen bij regtstreeksche verkiezingen niet meer geroepen te zullen worden het volk te vertegenwoordigen, dat zware offer eener door omstandigheden geëischt wordende pligts-betrachting, echter te willen brengen op het altaar, van het thans op nieuw herlevende [illegible] vaderland, en zóó doende, onder de goddelijke bijstand, bloei en rust te brengen of te behouden in het tot nog toe gezegende land onzer inwoning, en tevens hierdoor de kroon vaster te drukken op het geëerbiedigde hoofd des beminden konings, die thans op nieuw, als bij handtasting, een heilig en plegtig verbond van wederzijdsche liefde en trouw, met zijn volk gesloten heeft.

't welk doende, enz.

van UEMogenden de Dienstwillige Dienaar

van Dissel, Jr. M. D.

Vooruitzigten van het leger.

Met eene betere grondwet, kan het leger niets anders; als winnen, een officier hangt thans geheel van de willekeur van den minister van oorlog af. Wij hopen nu dan ook dat bij de herziening wij niet van de Tweede Kamer uitgesloten zullen worden; wij zijn geene huurlingen, wij betalen onze lasten even goed als ieder burger en maken een gedeelte van het Nederlandsche volk uit en hebben alzoo dezelfde regten. Thans kon men ons niet kiezen, want het artikel der grondwet luidde:

»De koning benoemt en ontslaat de officieren"; zoodat een officier, die in de Kamer een weinig oppositie had gemaakt, door den minister wel zoude ontslagen hebben kunnen worden. Indien nu dit artikel op de volgende wijze wordt veranderd, dan zijn wij onafhankelijk.

»De koning stelt aan, bevordert, pensionneert of ontslaat de officieren op voorwaarden door eene wet te regelen."

Indien bij eene wet bepaald wordt de voorwaarden waarop men benoemd en bevorderd kan worden, dan is ieder zeker van zijne positie, alle gunsten en intrigues lijden schipbreuk, alles geschiedt dan in het belang van het leger en den persoon tevens. Iemand die niet aan de voorwaarden voldoet kan zich dan niet beklagen. Wordt men te oud en gebrekkig, dan moet men gepensioneerd worden. Om nu uit den dienst ontslagen te worden, zoude een geregtelijk vonnis van den krijgsraad of civiele regtbank vereischt worden, en daar er zich sommige gevallen kunnen voordoen, dat een officier onwaardig is langer dien graad te bekleeden, bij voorbeeld: dronkenschap en liederlijk gedrag, zoo zoude dit door een regtbank van eer, waarbij de auditeur-militair zoude moeten bij zijn, kunnen beslist worden.

Met genoegen hebben wij de namen van de commissie tot herziening der grondwet gezien; zoude het echter niet doelmatig hebben kunnen zijn, daar ook nog een vrijzinnig officier bij te benoemen, om de heeren behulpzaam te zijn in het veranderen van het artikel van defensie, waarin deze heeren toch niet zoo ervaren kunnen zijn als een officier.

Bij het aftreden van de tegenwoordige ministers juicht Nederland, en het leger mag het als een geluk beschouwen dat de minister van oorlog ook eindelijk zijne betrekking nederlegt; nimmer aanvaardde eene minister van oorlog eene portefeuille waar men grooter verwachting van had, en die minder aan zijne bestemming voldaan heeft, de berg heeft een muis gebaard. Zal echter ons ministerie goed zamengesteld worden, dan moet de geheele entourage mede den afmarsch blazen. Het zal den nieuwen minister niet moeijelijk zijn, beter te doen als zijnen voorganger, maar het zal veel moeite kosten, om alle gebreken en misbruiken te herstellen, en het leger goed te organiseren, te kleeden, de kavallerie goed te bewapenen en te remonteren, en de militaire geest weder op te wekken.

Advertentiën.

Marktprijzen.

ARNHEM, 31 maart.

Oude Weit van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Nieuwe Weit* van *f* 7.00 tot *f* 9.60; *Rogge* van *f* 5.15 tot *f* 5.70; *Boekweit* van *f* 5.00 tot *f* 6.00; *Garst* van *f* 3.50 tot *f* 4.00; *Friesche Haver* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Voerhaver* van *f* 2.50 tot *f* 3.15; *Witte Boonen* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Paardeboonen* van *f* 5.20 tot *f* 5.70; *Graauwe Erwten* van *f* 6.00 tot *f* 7.50; *Groene Erwten* van *f* 8.75 tot *f* 0.00; *Geele Erwten* van *f* 5.00 tot *f* 7.00; *Koolzaad* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Aveelzaad* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Klaverzaad* van *f* 30.00 tot *f* 34.00; *Aardappelen* van *f* 1.95 tot *f* 2.40; *Boter* van *f* 0.78 tot *f* 0.84 *het pond.*

Waterhoogte te Arnhem.

Den 1 April 3 El 4 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 20 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.